

Quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 415/2016

IK u NK (l-ilmentaturi)

vs

Crystal Finance Investments Ltd.

(C 26761) (il-provditur tas-servizz)

Seduta tat-28 ta' Novembru 2017

L-Arbitru,

Ra l-ilment fejn l-ilmentaturi jsostnu li huma:

F'Novembru 2013, kienu investew €25,000 fil-prodott BP 192, 5.75% *EUR Bond Portfolio* 2018 fuq rakkomandazzjoni tas-Sur Oliver Demanuele, *advisor* mal-*Crystal Finance Investments Ltd.*

F'Mejju 2015, il-provditur tas-servizz baghat ghalihom ghax il-valur tal-investment kien nizzel ghal €19,687.

Fuq rakkomandazzjoni tas-Sur Oliver Ellul, impjegat tal-provditur tas-servizz, l-investment gie maqlub ghal *UBS (Lux) Bond Fund- EUR HY*, fl-ammont ta' €7,842

u investew lhom €10,792 fin-*Norske* 2017 li f'April 2016, gie maqlub fi 3.5% *Norske* 2026 (7,854 *units* bla valur) u 2% *Norskse* 2115 (5,430 *units* bla valur).

Qed jitolbu li jiggu rifonduti s-somma originali li investew ta' €25,000.

Ir-risposta tal-provditur tas-servizz giet ipprezentata tardivament u, skont decizjoni preliminari tal-Arbitru tal-24 ta' Jannar 2017, il-provditur tas-servizz gie meqjus kontumaci.

Però, kif ritenut mill-Qrati taghna,¹ *'l-kontumacja ma tfissirx ammissjoni tat-talba izda kontestazzjoni tat-talbiet attrici ghalkemm f'dan il-kaz il-kontestazzjoni hi wahda generika u mhix specifikata f'hiex tikkonsisti peress illi s-socjetà konvenuta tilfet id-dritt li tirispondi ghall-kawza.*

Bhal kull kawza ohra l-atturi jridu jippruvaw dak li qed jallegaw b'mod li jikkonvincu moralment lill-Qorti li l-fatti allegati huma minnhom u t-talbiet jirrispekkjaw il-konsegwenzi legali li jinsorgu mill-fatti accertati.

Il-Qorti ghandha tistrieħ fuq il-provi prodotti mill-atturi.'

L-Arbitru ser jimxi wkoll b'dan il-mod.

PROVI

Permezz tal-affidavit tieghu l-ilmentatur, IK, jghid li fis-27 ta' Novembru 2013, hu u l-mara tieghu kellhom appuntament mal-*advisor* tal-provditur tas-servizz, Oliver Demanuele, fejn *'Ahna spjegajnielu li kellna hamsa u ghoxrin elf ewro f'savings account u xtaqna li ninvestuhom f'xi tip ta' investment. Konna cari li l-esperjenza taghna fejn tidhol investimenti hija dik relatata ma' bonds u stocks lokali fejn ikollna imghax fiss u kapital sikur. Nghid li ahna ghidnielu li ma ninvestux f'shares u cumulative funds. Fil-fatt, ahna staqsejnih ghal-bond type investments li jkollhom imghax fiss u regolari. Ahna ghidnielu wkoll li ahna xtaqna investment li huwa simili ghal dak ta' term deposit.'*²

Jghid ukoll li kien fuq is-suggeriment tas-Sur Demanuele li nvestew fil-5.75 Euro Bond Portfolio 9th July 2018. Kien hu li qalilhom li se joffrilhom prodott illi jikkonsisti f'erba' bonds ghalkemm huma kienu talbu *single bond investment*, u dan spjegalhom li fuq erba' bonds ikollhom anqas riskju ghax wiehed jista' jpatti ghall-iehor.

¹ Evelyn Farrugia et vs GlobalCapital Financial Management Ltd, PA, 11/07/2016

² A fol 56

Fuq il-parir tas-Sur Demanuele investew.

Fl-affidavit taghha, l-ilmentatrici xehdet bhal zewgha, illi kienu marru l-*Branch* ta' Hal Qormi tal-*Crystal Finance Investments Ltd* u meta tkellmu mas-Sur Demanuele, '*Ahna konna enfasizzajna li l-investment li nixtiequ ghandu jkun wiehed li minnu ahna niehdu dhul regolari u cioè mill-investment ahna nkunu qed niehdu imghax fiss u b'mod regolari u bil-kapital sikur*³ u s-Sur Demanuele qalilhom li l-investment kien ser ikun mifruq fuq erba' *bonds* biex jekk xi wiehed imur hazin, wiehed ipatti ghall-iehor.

Xehdu li l-enfasi tas-Sur Demanuele kienet li jhallu l-investment sad-data tal-maturità u, cioè, sal-2018 ghaliex jekk jigbduhom qabel setghu jitilfu mill-kapital ta' €25,000 li kienu investew. Dakinhar stess investew il-€25,000.

L-ilmentatur jispjega kif f'Mejju tal-2015, kienu gew ikkuntattjati mill-provditur tas-servizz fejn qalilhom li riedu jkellmuhom minghajr ma tawhom l-ebda dettalji. Dakinhar flok kellimhom l-*advisor* originali taghhom, Oliver Demanuele, kien kellimhom Oliver Ellul, li wkoll kien *advisor* impjegat tal-provditur tas-servizz. Dakinhar dan qalilhom li minhabba l-andament tal-*Ekotechnika* il-*portfolio* kollu kien sejjer hazin, u dan ghall-kuntrarju li kien qalilhom Oliver Demanuele, li peress li kien hemm erba' investimenti f'wiehed, kull *bond* kien ipatti ghall-iehor.

Oliver Ellul ipproponielhom biex l-investment jinqaleb f'investment ieher, cioè 7% *Norse Skog 2107*, biex f'dan l-investment jigi irkuprat it-telf li kienu digà garrbu fl-investment originali taghhom. Ipproponielhom ukoll li parti jinvestuha fil *UBS Bond Fund*, u l-ilmentaturi qaghdu ghal kollox fuq dak li ssuggerielhom. L-ammont li investielhom dakinhar kien ta' €19,687, ghax daqshekk inbiegh l-investment originali taghhom ta' €25,000.

Imbaghad, fit-18 ta' Jannar 2016, skont *statement* li rcevev, l-investment fin-*Norske Skog* li kien ta' €10,791 nizek ghal €5,700, u l-investment kumplessiv nizek ghal €13,042.

Jumejn wara, fl-20 ta' Jannar 2016, l-ilmentatur mar ikellem lil Oliver Demanuele fejn ilmenta dwar it-telf drastiku li kellu fuq l-investment.

³ A fol 66

Demaneuele qallu li kien ser ikun hemm proposta ta' *reinvestment* tas-7% *Norse Skog* izda l-ilmentatur talbu s-somma originali dik ta' €25,000, izda Demaneuele qallu li ma setax jaghmel dan u ddirigieh biex jikteb lill-*Compliance Officer* tal-kumpanija, Conrad Mifsud.

Dan kitbilhom lura u qalilhom li s-7% *Norske Skog* kienu ser jigu ikkonvertiti f'*unsecured perpetual notes* u li huma setghu jaghmlu lment mal-MFSA. L-ilmentaturi ipproponew li jippruvaw jilhqu ftehim bonarju izda s-Sur Mifsud baqa' jinsisti li jekk iridu jmorru l-MFSA.

Imbaghad, f'korrispondenza datata it-12 t'April 2016, (li rceview fit-2 ta' Mejju 2016), l-ilmentaturi gew infurmati li l-investment tas-7% *Norse Skog* 2017, gie konvertit f'parti 3.5% *Notes Norse Skog* 2026, u parti ohra f'2% *Notes Norse Skog* 2115.

L-ilmentaturi jsostnu li dawn huma *units* bla valur monetarju u wiehed ghal 10 snin u l-iehor ghal 99 sena rispettivament.

Jghidu li huma kienu jafu b'dan l-investment gdid wara li kien effettivament sar, u dan minkejja li kienu qalu lill-provditur tas-servizz li ma kienux interessati f'din it-tip ta' tranzazzjoni.

L-ilmentaturi regghu iltaqghu ma' Oliver Ellul u Oliver Demaneuele, u pprotestaw ghall fatt li dan l-investment gdid, li sar minghajr l-awtorizzazzjoni taghhom, kien bla valur monetarju u riedu l-flus investiti originarjament, izda r-rapprezentanti ta' *Crystal Finance* qalulhom li ma setghux jaghmlu dan u l-ilmentaturi gabu l-ilment quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji.⁴

L-Arbitru jrid jiddeciedi dan il-kaz b'referenza ghal dak li fil-fehma tieghu huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkustanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz.⁵

Qabel xejn, l-Arbitru jinnota li l-ilment ma sarx bl-aktar mod felici, però f'dawn il-proceduri kienet l-intenzjoni tal-legizlatur li l-procedura tkun informali, tant li ilmentatur jista' anke jibda dawn il-proceduri b'semplici ittra. Ghalhekk, l-ilment irid jittiehed fil-kuntest tal-provi mressqa u speċjalment l-affidavits li jittfghu aktar dawl ghalieq l-ilmentaturi qed jitolbu li jinghataw flushom lura.

⁴ Affidavit tal-ilmentatur a fol 56-58

⁵ KAP 555, Art 19(3)(b)

Huma jsostnu li ma nghatawx pariri tajbin, ma ntlahqux l-aspettattivi taghhom fl-investimenti li tahom il-provditur tas-servizz ghaliex huma riedu investimenti li jixbhu *fixed term deposit* bi dhul regolari u minghajr riskju ghall-kapital.

L-Arbitru ser ihares lejn iz-zewg stadji tal-investment. L-ewwel stadju kien il-bejgh tal-investment BP 192 u t-tieni stadju kien l-investment fin-Norske.

Il-BP 192 u r-ristruttura tieghu

Il-BP 192 kellu erba' *bonds* sottostanti, kollha *bonds* mahruqa minn kumpaniji zghar u ta' daqs medju fil-Germanja. Il-*Bond Portfolio* kienet struttura jew servizz totalment mahluq mill-provditur tas-servizz.

L-investitur ma kellux id-diskrezzjoni jaghzel hu stess il-*bonds* sottostanti ghax dawn kienu maghzula minn qabel mill-provditur. Skont is-servizz *Bloomberg*, tlieta minn dawn il-*bonds*, *cioè 9.75% Ekotechnika GmbH; 7.75% Sanha GmbH u 7.25% German Pellets GmbH*⁶ kienu pjuttost *bond issues* zghar ghas-swieq finanzjarji: EUR60 miljun, EUR37.5 miljun and EUR72 miljun rispettivament.

Ghalkemm il-kupun innifsu mhux indikazzjoni assoluta jew wahdanija tal-livell ta' riskju ta' *bond*, certament li ebda wahda minn dawn il-*bonds* ma kienet ta' riskju baxx. Min jixtri *bond*, jitlob imghax gholi minghand min johrogha ghar-riskju li jkun qed jidhol fih.

Ir-raguni ghala l-provditur tas-servizz irrakkomanda li l-ilmentaturi jirristrutturaw l-investment taghhom fil-BP 192 kien minhabba l-andament xejn tajjeb ta' *Ekotechnika*. Mill-erba' *bonds* li kienu jaghmlu parti mill-BP 192, il-*bond Ekotechnika* kellha l-akbar kupun.

Fil-principju, ma kien hemm xejn hazin fil-pjan tas-Socjetà Konvenuta li f'Mejju 2015 tirrakkomanda li r-rikavat jigi ri-investit bil-ghan li jigi rkuprat it-telf sostnut mill-BP 192. Li wiehed jidentifika investment jew investimenti bi prezz tajjeb bil-ghan li, fuq medda ta' zmien, bil-hlas tal-imghax u l-valur nominali mal-maturità jirnexxielu jirkupra t-telf sostnut fuq investment iehor, hija strategija li tigi applikata minn hafna.

⁶ Din il-kumpanija falliet fl-obbligi taghha fl-2016.

F'dan il-kaz, l-ghazla u l-kompozizzjoni tal-portafoll ristrutturati li gie irrakkoman-dat lill-ilmentaturi kienet certament decizjoni tal-provditur tas-servizz.

Izda, f'dan il-kaz, huwa importanti li wiehed janalizza l-ghazla ta' *Norske* bhala wiehed mill-investimenti biex jigi ristrutturati il-portafoll tal-ilmentaturi.

Il-provditur tas-servizz kien jaf li l-ilmentaturi li kellu quddiemu ma kienux tat-tip li jispekulaw fuq is-swieq finanzjarji. Kien fid-dmir li jezercita attenzjoni meta jirrakkomanda alternattivi biex jigi rkuprat it-telf sostnut mill-BP 192.

Huwa mela ta' thassib meta wiehed jara li, fil-mument li dahlu fin-*Norske*, cioè f'Mejju 2015, ir-*rating* ta' *Norske* kien hazin hafna u dikjarat spekulattiv. Dan infatti osservawh l-ilmentaturi f'certu dettal fin-Nota ta' Sottomissjonijiet taghhom.⁷

Ir-*rating* tal-*bond* (li kellha timmatura fis-sena 2017), li kien jipprevali f'Mejju 2015, skont *Moody's*, kien Caa3,⁸ indikazzjoni ta' riskji sostanzjali. Din l-agenzija, fi Frar 2015,⁹ kienet irrevodiet diversi *ratings* ta' din il-kumpanija fl-isfond ta' ristrutturati ta' parti mill-*bonds* pendenti li kellha. Uhud minn dawn il-*bonds* gew skambjati b'*bonds* godda b'maturità itwal.

Però, mhux il-*bonds* kollha kienu ristrutturati, u dan kien jinkludi numru ta' *bonds unsecured* li kellhom jimma-turaw fl-2015, 2016, 2017 u 2033, li *Moody's* iddiskreviethom bhala "*structurally subordinated*".¹⁰ Il-gejjieni ("*Outlook*") kien deskritt bhala wiehed negattiv. Il-kumpanija kienet mifnija bid-djun, li *Moody's* irrimarkat li mhumiex sostenibbli.

Fir-rapport taghha, *Moody's* ikkunsidrat x'jistghu ikunu il-fatturi li forsi jistghu itellghu ir-*ratings* tal-kumpanija, però ma tantx kien hemm wisq prospetti pozittivi fuq xhiex toqghod.

⁷ A fol 194

⁸ Dan ir-*rating* huwa konsistenti ma' *rating* CCC (moghti minn agenziji ohra bhal *Standard & Poor's*) li hemm referenza ghalih fin-Nota ta' Sottomissjonijiet tal-provditur tas-servizz, a fol 124.

⁹ "*Rating Action: Moody's rates Norske Skog's new secured debt B3, exchange notes Caa2, outlook negative* Global Credit Research - 26 Feb 2015": https://www.moodys.com/research/Moodys-rates-Norske-Skogs-new-secured-debt-B3-exchange-notes--PR_319201 (accessat 6 ta' Lulju 2017)

¹⁰ Ibid, - Ara t-tieni paragrafu: "*Moody's confirmed the Caa3 (LGD5) instrument ratings of the residual and now structurally subordinated 2015, 2016, 2017 and 2033 legacy unsecured notes, which were not tendered in the process.*"

Bi prospetti assolutament xejn tajba, apparti *ratings* inkwetanti bhal dawn, kien ikun sogru kbir ghal min jidhol ghal *bond* bhal din – aktar u aktar ghax kien hemm riskju li l-*bond* li kellha timmatura fl-2017 kellha imdendel fuqha ristrutturar b'konsegwenzi serji ghall-*bondholders*.

Infatti, f'Novembru 2015,¹¹ *Moody's* irrevdjet 'l isfel ir-*ratings* li kienet tat aktar kmieni fis-sena. Mhux biss, imma nizzlet ir-*ratings* tas-*senior unsecured notes* li kienu se jimmuturaw fis-sena 2016, 2017 u 2033, mahruqa minn *Norske Skog* ghal Ca minn Caa3.

Apparti dan, il-*bonds* tas-sena 2017 (li kellhom l-ilmentaturi) kienu se jigu ristrutturati u fl-istqarrija ta' *Moody's* kien hemm imnizzel kif kienu se jigu ristrutturati (*"The holders of the 2017 senior unsecured bonds are offered to receive 50% of nominal value as exchange notes due 2026 bearing a cash interest rate of 3.5% and a PIK interest rate of 3.5% as well as a 25% of nominal value as perpetual exchange notes, bearing 2% interest subject to deferral rights"*). Il-gejjieni kien, ghal darb'ohra, deskritt bhala *"negative"*.

Jekk dawn il-prodotti kienux addattati ghall-ilmentaturi

Meta provditur tas-servizz finanzjarju jkun qed jaghti parir finanzjarju, huwa obligat taht l-*Standard Licence Conditions* mahruqa mill-MFSA¹² li jikseb taghrif necessarju minghand klijenti prospettivi biex ikun jista' jifhem fatti essenzjali dwar il-klijent u li jkollu bazi ragjonevoli biex jemmen – wara li jiehu konoxxenza tan-natura u t-tip ta' servizz provdut - li t-tranzazzjoni specifika li qed tigi rakkomandata, tissodisfa dawn il-kriterji:

- li tilhaq l-oggettivi tal-investment tal-klijent;
- li hija tali li l-klijent ikun finanzjarjament jiflah ghar-riskji relatati mal-investment konsistenti mal-oggettivi tal-investment tieghu; u

¹¹https://www.moodys.com/research/Moodys-assigns-PCa-and-PC-ratings-to-Norske-Skogs-new--PR_339138 (accessat 6 ta' Lulju 2017)

¹²*Standard Licence Condition 2.16 – Assessment of Suitability – Part B1* (<https://www.mfsa.com.mt/pages/viewcontent.aspx?id=262#PartB-AIFM>) – Ghalkemm il-verzjoni li hija llinkjata dahlet fis-sehh fl-1 ta' Jannar 2014, l-obbligi ta' *Suitability* kif kienu japplikaw meta inghataw parir l-ilmentaturi huma identici ghal din il-verzjoni.

- hija tali li l-klijent ghandu t-taghrif u l-esperjenza necessarja biex jifhem ir-riskji tat-tranzazzjoni.

Fl-isfond ta' dan, wiehed ghandu ghalhekk janalizza jekk – meta l-ilmentaturi inghataw parir finanzjarju u gie rrakkomandat lilhom il-BP 192 – il-kriterji gewx segwiti mill-provditur tas-servizz. L-Arbitru irid jara jekk il-portafoll ta' investimenti fil-BP 192, kif ukoll l-istruttura tal-BP 192, kienetx tajba ghac-cirkostanzi tal-investituri.

Mill-affidavits taghhom, l-ilmentaturi ma jirrizultax li kienu ta' natura spekulattiva, avventuruza jew ta' riskju gholi. Ma wrewx li kienu f'qagħda li jissugraw flushom.

L-esperjenza li kellhom kienet relatata ma' *bonds* u *stocks* lokali b'imghax fiss u kapital sikur. L-ilmentaturi kienu konsistenti fir-rigward ta' dak li riedu mill-investimenti taghhom: riedu investment b'imghax fiss u regolari. Talbu investment li huwa simili ghal *term deposit accounts*.

Ma tista' qatt tghid li *fixed deposit account* kien jekwipara ma' investimenti f'*bond* jew *Bond Portfolio* ghaliex kont il-bank ghandu karatteristici differenti hafna minn dawk ta' investment.

It-talba taghhom kienet imsejsa fuq il-htiega ta' dhul regolari minn imghax u l-hlas lura tal-kapital wara ammont ta' zmien – karatteristici li jidentifikaw ma' kont fiss il-bank. Tant hu hekk, li meta il-provditur qalilhom li kellhom ihallu l-investment sal-maturità, dan accettawh mill-ewwel ghax kienu jafu li depozitu fiss il-bank ihallas l-ammont kollu tal-kont mal-maturità u mhux qabel.

Hawnhekk johrog car x'riedu mill-investimenti dawn l-ilmentaturi. Il-preferenza taghhom kienet ghal investment bl-inqas riskju, ghalhekk "*simili ghal dak ta' term deposit*" fejn kont fiss il-bank huwa serhan il-mohh ghal min irid ifaddal bl-inqas riskju possibli ghax jaf li flusu se jehodhom lura mal-maturità bl-imghax imhallas regolarment.

Dan jorbot mal-esperjenza u t-taghrif li huma kellhom qabel ma bdew ir-relazzjoni professjonali taghhom mal-provditur.

L-esperjenza li kellhom sa qabel investew mal-provditur tas-servizz, fil-kuntest tal-oggettiv taghhom ghal investment "sigur" jindika bic-car li mhux kull *bond*

kienet tajba għac-cirkostanzi tagħhom imma kellha tkun tali li toffri s-sigurtà u c-certezza fl-isfond ta' dak li kienu imdorrijin bih meta investew f' *bonds* u *stocks* lokali, cioè il-hlas tal-imghax u tal-kapital.

Il-kompozizzjoni tal-BP 192 kienet magħmula minn *bonds* li tnejn minnhom kienu ta' natura spekulattiva għax ir-*rating* tagħhom kien BB+ u BB-. Però, apparti dan, l-investment tagħhom fil-BP 192 kienet l-ewwel darba tax-xorta tiegħu u ma jistax jingħad li kellhom xi esperjenza vasta fl-investimenti finanzjarji.

Kollox jindika, fil-kuntest tal-oggettivi tal-investment li riedu l-ilmentaturi, li ma kienu qatt f'qaghda li finanzjarjament jerfghu riskju li ma kienux lesti li jgorruh.

Mill-provi li gabu l-ilmentaturi, il-BP 192 ma kienx adatt għall-oggettivi tal-investment u c-cirkostanzi personali tagħhom.

L-Arbitru josserva wkoll li parti mir-rikavat tal-BP 192 tpogga f'fond ta' investment kollettiv, cioè, *UBS High Yield Bond Fund*.¹³ Konsistenti ma' dak li qalu fl-affidavit tagħhom, dan il-fond ukoll ma kienx jilhaq l-oggettivi tal-investment tagħhom għax la jhallas imghax fiss, la għandu l-kapital sikur u lanqas huwa *single bond investment*.

Apparti dan, ma hemm l-ebda tixbiha bejn fond ta' investment kollettiv u *term deposit account* (li għamli riferenza għalih fl-affidavit tagħhom).

Skont dokumentazzjoni għall-investituri¹⁴ mahruġa mill-*fund manager*, l-ghan ta' dan il-fond huwa, apparti diversifikazzjoni u zamma ta' likwidità, li jinvesti imqar zewġ terzi tal-assi f' *bonds* (*debt securities*) denominati fl-ewro mahruġa minn kumpaniji b' *rating* bejn CCC u BB+ mahruġ minn *Standard & Poor's* jew agenzija ohra tar-*ratings*. Dawn ir-*ratings*, jekk tiegħu *Standard & Poor's* bhala *rating agency*, huma ta' natura *non-investment grade*.

Min jinvesti f' tip ta' *bond fund* bhal dan ikun qed ifittex dhul għoli, jinvesti f' firxa ta' *bonds* li jkunu ta' natura *high yield* (jigifieri qligħ għoli) b' *ratings* pjuttost

¹³ <https://markets.ft.com/data/funds/tearsheet/summary?s=LU0085995990:EUR>

¹⁴ <http://fundgate.ubs.com/fipublications.do?instid=357&rid=2&csearch=pab%3Aemwh.bofu%2Cpab%3Aemwh.bofu.hiyf&cty=LU&lang=en>

baxxi u lest li jaccetta volatilità fil-prezz tal-fond u r-riskji abbinati ma' *bond funds* ta' dan it-tip.

Generalment, investimenti f'*bonds* ta' kumpaniji huma meqjusa li jkollom *credit risk*, cioè riskju li min johrog il-*bond* jista' jfalli u ma jonorax l-obbligi tieghu. Normalment, *bonds* ta' natura *non-investment grade* jkollhom livell elevat ta' *credit risk*. Certament, mhux dan it-tip ta' riskju li kellhom f'mohhhom l-investituri meta riedu xi haga simili bhal *fixed deposit account*.

Dwar l-investment fin-*Norske* li gie suggerit mill-provditur tas-servizz, kif digà gie spjegat, kien wiehed riskjuz hafna u ma kienx addattat ghall-htigijiet u l-aspettattivi tal-ilmentaturi u, ghalhekk, il-provditur tas-servizz ghandu jgorr ir-responsabbiltà dwaru.

Il-fatt li l-ilmentaturi iffirmaw xi dokumenti li kollha huma fi *standard form* ma jezonera bl-ebda mod lill-provditur tas-servizz.

F'dan il-qasam ta' investimenti fis-settur finanzjarju, il-provditur tas-servizz, li huwa l-espert fil-qasam, dejjem qieghed f'qaghda negozjali superjuri u huwa mistenni li l-konsumatur joqghod fuq il-pariri li jinghata ghaliex ikun proprju ghalhekk li jmur ghand dawn in-nies professjonali.

Ghalhekk, meta f'dan il-kaz l-ilmentaturi iffirmaw id-dokumenti li inghatawllhom, dan ghamluh mhux ghaliex, b'xi mod, kienu qed jittraskuraw id-drittijiet taghhom, imma ghaliex kienu qed jaghtu l-fiducja taghhom lill-provditur tas-servizz li, anke skont il-provedimenti tal-Kodici Civili,¹⁵ ghandu jagixxi mal-klijenti tieghu bhala missier tajjeb tal-familja.

Barra minn hekk, kull kumpanija li tiggstixxi investimenti fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u hi licenzjata mill-*MFSA*, japplikaw ghaliha l-*Investment Services Rules – Standard Licence Conditions* mahrugin taht il-Kapitlu 370 tal-Ligijiet ta' Malta.

Mad-dhul fis-sehh tal-KAP 555 tal-Ligijiet ta' Malta, dawn ir-regoli ma baqghux iservu biss ghal skop regulatorju, izda fid-diskrezzjoni tieghu, l-Arbitru jista' jqis dawn ir-regoli, maghmula minn Awtoritajiet Nazzjonali u anke Komunitarji,

¹⁵ KAP 16, Art 1124A et seq

bhala sors normattiv ghalih biex ikun jista' jasal ghall-konkluzjoni jekk l-ilment ikunx gust, ekwu, u ragonevoli.

Il-qofol ta' dawn ir-regolamenti¹⁶ hi regola 2.01 li tghid:

'When providing Investment Services to clients, a Licence Holder shall act honestly, fairly and professionally in accordance with the best interests of its clients.....'

L-Arbitru ma jqisx li l-investimenti offruti lill-ilmentaturi kienu *'in the best interests'* tagghom.

Ghar-ragunijiet 'il fuq moghtija, l-Arbitru jasal ghall-konkluzjoni li l-investimenti li gew offruti lill-ilmentaturi ma kienux addattati ghac-cirkostanzi u *'l-aspettattivi ragonevoli u legittimi tagghom'*,¹⁷ inghataw pariri li jinvestu fi prodotti riskjuzi aktar milli kien il-profil ta' riskju tagghom u dan wassal ghat-telf li garrbu.

Ghaldaqstant, l-Arbitru jiddeciedi li l-ilment huwa wiehed ekwu, gust u ragonevoli u qed jilqghu sakemm dan huwa kompatibbli ma' din id-decizjoni u, ai termini tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-KAP. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, qed jordna lil *Crystal Finance Investments Ltd.* dan li gej:

Li thallas lill-ilmentaturi is-somma ta' hamsa u ghoxrin elf ewro (€25,000), però li minnha jridu jonqsu (a) kull imghax li thallas mill-BP 192 qabel ma gie terminat, (b) kull dhul li seta' thallas mill-UBS High Yield Bond Fund u (c) l-imghaxijiet li thallsu f'Gunju 2016 (€60.33) u Dicembru 2016 (€138.52) fuq in-Norske.

Bl-imghax legali mid-data ta' din id-decizjoni sad-data tal-hlas effettiv.

Fuq bazi ta' ekwità u gustizzja, kwalunkwe investiment mertu ta' dan il-kaz, li ghadu f'isem l-ilmentaturi, ghandu jdur f'isem il-provditur tas-servizz hekk kif isir il-hlas effettiv akkordat b'din id-decizjoni lill-ilmentaturi, u dawn ikunu obbligati li jiffirmaw kwalunkwe dokument biex dan isehh.

¹⁶ *Investment Services Rules--Standard Licence Conditions (SLC)*

¹⁷ KAP 555, Art 19(3)(c)

L-ispejjez legali ta' dan il-kaz ghandhom ikunu ghall-provditur tas-servizz.

Dr Reno Borg
Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji